

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ КЪМ ИНВЕСТИТОРИТЕ

Относно: Търговията с чуждестранна валута (FOREX)

Европейският орган за ценни книжа и пазари (ESMA)

- **предупреждава инвеститорите да избягват да сключват сделки с неупълномощени фирми, предлагащи инвестиции чрез търговия с чуждестранна валута и**
- **обръща внимание на инвеститорите на дребно върху основните рискове при търговията с валута „Форекс” (Forex)**

Важно!

Преди да започнете да се занимавате с тази дейност:

- **Проверете дали фирмата е лицензирана!**
- **Не влагайте пари, които не можете да си позволите да загубите.
Възможно е да изгубите сума, по-голяма от Вашата първоначална инвестиция!**
- **Имайте предвид, че някои продукти или предлагани услуги могат да бъдат подвеждащи!**
 - **Проучете възможните рискове при сделката!**

Защо ESMA издава това предупреждение?

1. Напоследък, в някои страни от Европейския съюз, се наблюдава нарастване броя на неупълномощените фирми, предлагащи сделки или платформи за търговия с валутни деривати на валутния пазар. Такива са: „договори за разлика” (CFD), „валутни форуърдни договори” (FX forwards) и "подвижни спот договори" (rolling spot contracts). В тази връзка отправяме предупреждение към инвеститорите за опасността от подобни сделки с нелицензирани фирми, които предлагат инвестиции в чуждестранна валута.
2. Обръщаме внимание и на дребните инвеститори върху основните рискове, свързани с валутната търговия Форекс.

Какво представлява инвестицията във валутната търговия Forex?

3. Валутният пазар, наричан още "Forex" или "FX пазар" е световен финансов пазар, на който се търгуват всички валути. Той представлява "децентрализирана" международна мрежа без фиксирано местоположение, т.е. това е нерегулиран пазар (OTC), където брокери и дилъри ("посредници") преговарят директно един с друг (по телефон, факс или в електронната мрежа).
4. Участниците на пазара (банки, инвестиционни компании, хедж фондове, валутни брокери на дребно и непрофесионални инвеститори) купуват, продават и търгуват в различни валути. С неголяма сума пари и достъп до компютър и интернет, можете лесно да се включите в пазара, използвайки различните електронни платформи за онлайн търговия, предоставени от валутните брокери.
5. Като всяка друга инвестиция в сложни или променливи продукти, инвестирането на валутния пазар не е препоръчително за непредпазливите и лековърни инвеститори, които не са склонни към вземане на прекомерни рискове. Ако сте непрофесионален инвеститор на дребно и сте решили да се включите в този пазар, трябва напълно да го разбирате и да сте наясно с основните рискове, свързани с търговията с чуждестранна валута, така че да можете да вземете информирано решение преди да инвестирате.
6. Ако имате някакви съмнения или колебания, потърсете съвет от професионален финансов съветник, на когото имате доверие и който е независим от валутния брокер.

Защо инвеститорите трябва да избягват да търгуват с неупълномощени и нелицензирани фирми?

7. Много фирми или валутни брокери предлагат законни валутни продукти и услуги. Някои от тези фирми обаче са незаконни и не са лицензирани да извършват тази дейност (в т.ч. платформи за търговия с валутни деривати).
8. Когато търсите онлайн брокер или когато с вас се свържат фирми или лица, предлагащи подобни продукти или услуги, вие може да попаднете на такива, които не уточняват дали са законни или претендират, че са лицензирани и упълномощени, без това да е истина. Има и такива, които дори твърдят, че са лицензирани от ESMA, при положение, че ние не лицензираме, нито контролираме брокери или каквито и да било други инвестиционни компании. Това се прави от надзорните органи в страните от Европейския съюз.

9. Преди да се обвържете със сделка, проверете дали тя е законна и дали брокерът е в списъка на регистрираните и лицензираните да предоставят тези продукти или услуги, воден от регулаторния орган във вашата страна.
10. Някои регулаторни органи разполагат със списък на фирми (и/или уеб страници), предлагащи инвестиции във валута, без да имат разрешение за това.
11. Фирма, която не е упълномощена (или лицензирана) може да не се съобразява с правилата за защита на инвеститорите, като например задълженията за защита на клиентските активи, предоставяне на ясна информация и разкриване на рисковете, основателност и разглеждане на жалби. Вие няма да имате достъп до процедурите за подаване на жалби (финансов омбудсман) или системата за компенсации, ако нещата се объркат.

Кои са основните рискове, свързани с валутната търговия на дребно?

Сложност

12. Не всички валутните сделки са открити и недвусмислени. Ако не разбирате сложния характер на някои сделки с валута и деривати, трябва да сте предпазливи.
13. Преди да вземете решение да търгувате, трябва внимателно да прецените целта на инвестицията си, своя опит и нивото на риска, който сте склонни да поемете.

Волатилност

14. Обменните курсове се колебаят в зависимост от различни фактори, в това число политическата ситуация, лихвените проценти, паричната политика и инфлацията. Колебанията са непредсказуеми и пазарът може внезапно да се обърне срещу вашите интереси. Това ще се отрази на цената на вашия валутен договор и свързаните с него потенциални печалби и загуби.

Ливъридж (leverage)

15. За да започнете да търгувате, трябва да депозирате определена сума пари при вашия валутен брокер, така наречените "марж", "сметка" или "парична гаранция". Дори и малка сума може да ви даде възможност да търгувате големи обеми валута. Това е така, защото някои продукти за валутна търговия могат да доведат до умножаване на загубите или печалбите, т.нар. „ливъридж”.

16. Колкото е по-малък депозитът спрямо основната стойност на договора, толкова по-голям е рискът от задлъжняване. И колкото е по-висок този риск, толкова по-вероятно е да загубите цялата си инвестиция, ако обменните курсове се движат в посока, която не сте предвидили.

17. При регистриране на „ливъридж“ инвестиция, трябва да проверите при валутния си брокер какво ще се случи, ако вашата инвестиция доведе до загуба.

Много е важно да се разбере, че при валутната търговия, така както инвестицията ви може да увеличи възвращаемостта си, също така, тя може да умножи загубите ви. Съществува риск да загубите не само част или целия си първоначален депозит, но дори много повече.

18. Ако се генерира загуба, валутният брокер може да има право да „отпусне“ инвестицията, което ще доведе до загуба на вашия ливъридж маржин. Това значително увеличава разходите по инвестицията за инвеститора.

19. **Пример:** При инвестирани 100 евро с ливъридж от 200 единици, ако стойността на инструмента загуби 10% от стойността си, вие ще дължите 2000 евро (10% от 100, умножена по 200). Освен това, може да бъдете задължени да платите такси по транзакциите и/или други финансови разходи.

20. В няколко страни от Европейския съюз има данни, че инвеститори на дребно са претърпели значителни загуби на валутния пазар. Съветът ни към вас е да не инвестирате пари, които не можете да си позволите да изгубите.

Маркетинг кампании

21. Както при всеки друг финансов продукт е важно да прочетете внимателно рекламните материали и договора или други юридически документи. Внимавайте - някои реклами могат да бъдат подвеждащи и да ви подтикват да инвестирате без да изясняват рисковете или дължимите такси. Оферти за обучение или търговия с „виртуални портфейли“ също така може да ви насърчават да инвестирате. Други валутни брокери използват промоционални оферти, например: „Ако откриете сметка през ноември, 10% от парите ви в размер до 500 евро, ще ви бъдат върнати обратно. Включете се веднага!“

Бъдете особено предпазливи, когато ви обещават парични награди или суми.

22. Не забравяйте, че всички финансови сделки носят определен риск. Нищо не е "гарантирано" и е възможно да загубите всичките си пари. Ако не разбирате на-

пълно как работи валутната търговия Форекс, не се оставяйте да бъдете убедени да инвестирате.

Интернет търговия

23. При използването на онлайн електронни платформи за търговия Форекс, трябва да бъдете внимателни при използване на софтуеърни продукти, които автоматично сключват сделки с чуждестранна валута. Може да загубите контрол върху сключените сделки.
24. Трябва също така да внимавате, когато сте помолени да предоставите данни от вашата кредитна карта, за да започнете да търгувате на валутен пазар. Сметката ви може да бъде извършен „дебит“ автоматично без вашето съгласие и може да бъде много трудно или невъзможно да си получите парите обратно.

Допълнителна информация

25. Ако имате някакви въпроси или съмнения, може да се обърнете към надзорния орган във вашата страна – Комисия за финансов надзор, на електронен адрес: bg_fsc@fsc.bg; www.fsc.bg.

Списък с националните регулаторни органи и техните интернет страници може да откриете на електронния адрес на ESMA: www.esma.europa.eu